

Umumta'lim maktablari 5-sinf o'quvchilarining 2024-2025 o'quv yilida tabiiy fanlarni o'zlashtirish darajasini aniqlash uchun topshiriqlar varianti

5 - ____ sinf o'quvchisi _____

F.I.SH.

O'quvchi to'plagan umumiy ball: _____ (maksimal ball: 50)

IV CHORAK BSB-4 (1-VARIANT)

1. Chuchuk suv boshqa suvlardan qanday farq qiladi? (Bilish – 6 ball)

2. Chiziqlar o'rniga mos so'zlarni qo'yib gaplarni to'ldiring. (Qo'llash – 10 ball)

sho'r suv, tuz, chuchuk suv, shakar, tozalanadi, ifloslanadi, tanqisligi, ko'payishi

Okean va dengizdagi _____ ni _____ ga aylantirish – chuchuk suv _____ ni hal etish yo'llaridan biridir. Buning uchun sho'r suv _____ va boshqa moddalardan _____.

3. Suvning inson faoliyati natijasida ifloslanishiga 2 (ikki)ta misol keltiring. Ifloslanish sababi va uning oqibatini yozing. (Qo'llash – 10 ball)

1) _____

Sababi: _____

Oqibati: _____

2) _____

Sababi: _____

Oqibati: _____

4. Ifloslanish turlarini misollar bilan moslashtiring. (Qo'llash – 8 ball)

Ifloslanish turlari	Misollar
1) suvning ifloslanishi	a) Xazonlarni yoqishda chiqadigan tutun
2) global isish	b) Sellofan xaltalarni yerga ko'mish
3) atmosferaning ifloslanishi	c) Plastik idishlarni ariqqa tashlash
4) tuproqning ifloslanishi	d) Smog

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____

5. Ilm-fan va texnologiya yutuqlaridan oqilona foydalanish atrof-muhitga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Elektromobillar benzin yoki gazdan foydalanib harakatlanadigan avtomobillarga qaraganda qanday afzallik va kamchiliklarga ega? 1ta afzallik va 1ta kamchilikni yozing. Sababini tushuntiring. (Mulohaza yuritish – 16 ball)

1) _____

2) _____

Javoblar va baholash mezonlari

Savollar	Javoblar	Ball	
1	Javobi yoziladigan ochiq test. To'liq javob: Tarkibida erigan moddalar bo'lmagan suv chuchuk suv deb ataladi. Okean suvida erigan tuzlar bor, shuning uchun sho'r bo'ladi. Yomg'ir suvi havodagi turli zarralarni eritadi.	6 ball	
		2 ball	
		2 ball	
		2 ball	
2	Chiziqlar o'rniga mos so'zlarni qo'yish. Okean va dengizlardagi <u>sho'r suvni chuchuk suvga</u> aylantirish – chuchuk suv <u>tanqisligini</u> hal etish yo'llaridan biri. Buning uchun sho'r suv <u>tuz</u> va boshqa moddalardan <u>tozalanadi</u> .	10 ball Har bir to'g'ri qo'yilgan so'z - 2 ball	
3	Javobi yoziladigan ochiq test. 1) Ishlatilgan plastik idishlarni suv havzalariga tashlash Sababi: suv hayvonlari yutib yuborishi mumkin/ suv o'simliklariga yorug'lik yetib bormaydi Oqibati: suv hayvonlari nobud bo'ladi/ suv o'simliklari o'smaydi (rivojlanmaydi) 2) Oqava (chiqindi) suvlarni suv havzalariga oqizish Sababi: Suv ifloslanadi, ishlatishga yaroqsiz holga keladi. Oqibati: suv hayvonlari nafas ololmaydi/ kasalliklar tarqaladi	10 ball har bir misol- 1 ball har bir to'g'ri keltirilgan sabab - 2 ball har bir to'g'ri tavsiflangan oqibat - 2 ball	
4	Moslashtirish 1 c 2 a 3 d 4 b	8 ball har bir to'g'ri moslik 2 ball	
5	Ma'lumotlarni tahlil qilish va xulosa chiqarish (16 ball) Afzallik: Elektromobil benzin yoki gazdan emas, balki elektr tokida harakatlanadi/ yoqilg'i ishlatilmaydi. Sababi: havoga zararli gazlar chiqarmaydi./qazilma boyliklar sarflanmaydi, chunki ular tugashi mumkin Kamchilik: Quvvatlantirish Sababi: Maxsus joylarda quvvatlantirish mumkin/ Quvvatlantirish qurilmasi hamma joyga o'rnatilmagan/ Quvvatlashga ko'p vaqt ketadi	16 ball	Afzallik – 3 ball Kamchilik- 3 ball Har bir to'g'ri yozilgan sabab– 5 ball
	Jami		50 ball